

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

64. An qualitas manualitatis insit beneficiis regularibus omnibus, & ècontra absit à sæcularibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

nimirum regularitatem. Lott. n. 4. Porro in beneficiis secularibus constituitur hæc qualitas manualitatis in substantia beneficii vi dispositionis adjectæ in limine foundationis per fundatorem tam Clericum, quàm laicum: in regularibus verò non tam afficit naturam beneficii, quàm sita est in obedientia; & procedit ex virtute professionis religiosi; hic enim, cum sit sub obedientia sui superioris, nec habeat velle aut nolle, statim ac revocatur, cogitur beneficium dimittere. Lott. n. 5. & seq.

Quæres 62. Num beneficium manuale per prescriptionem quadragenariam possit amittere manualitatem, & fieri perpetuum; & contra perpetuum fieri manuale?

Respondeo affirmativè: dum nimirum inducitur consuetudo manualitati contraria, qualis foret, dum tentans revocare beneficium impediretur (intellige ab alio, quàm beneficiato ipso; si enim is solus per potentiam resisteret remotioni, & esset refractarius, inducere consuetudinem rationabilem, & præscribere nequirit, quia careret bonâ fide, argumento *c. cum inter vos. de consuetud. & cum non liceat. de prescrip.*) quia hæc esset contraria potestati revocandi, secus verò est, dum consuetudo non contrariaretur manualitati, qualiter ei non contrariatur omisso revocationis, modò ea sit libera: beneficium enim manuale non dicit revocationem, sed potestatem expeditam revocandi; adeòque dum conferens beneficium habet hanc potestatem, etsi per mille annos nunquam faceret revocationem, non inducitur consuetudo contraria manualitati; ita ferè Castrop. d. 1. p. 5. num. 21. concilians sententiam hoc in puncto negativam (quam aliàs absolute tenent Rebuff. *de pacif. poss. num. 277.* Abb. *in c. ad nostram. nu. 11.* Sanch. *in decal. c. 29. n. 117.* contra Gamb. *de off. Leg. l. 4. c. 1. nu. 19.* hoc nixi fundamento vero, quòd ex actibus meræ facultatis induci nequeat consuetudo juxta *c. Joannes. de Clericis conjug. & l. qui jure familiaritatis. ff. de acquir. poss.*) cum affirmativâ.

Quæres 63. Num beneficium perpetuum jurispatronatus per patronum, accedente consensu Ordinarii, possit fieri manuale, & ad nutum amovibile?

Respondeo: Navar. l. 1. conf. 9. vel juxta impressionem Venetam *conf. 11. de off. ordinari.* multum inclinare in partem affirmativam (in quo casu defineret esse beneficium ab Episcopo conferendum, perditque patronus jus præsentandi ad illud, & acquirit libertatem ponendi & tollendi, quando & quoties voluerit, Corrad. *in pr. benef. l. 1. c. 6. n. 287.*) eò quòd expediat Capellanas jurispatronatus esse potiùs manuales, quàm perpetuas; cum sic Capellanus magis incumbat servitio Capellæ, & impletioni onerum, meliusque vivat ob timorem amotionis. C. de Luca. *de jurep. d. 15. n. 11.* ait: multum sibi placuisse hanc Navar. rationem, satisque visam probabilem, unde plus quàm centies consulerit volentibus piè disponere, ut ab erectione beneficiorum juris patronatus abstinerent, & erigerent, seu fundarent hujusmodi Capellas manuales tanquam species pii legati, absque Ordinarii auctoritate; tum etiam ad evitandum devolutiones seu derogationes, aliàsque beneficia-

lium subtilitates, ob quas jus patronatus amitti vel inutile reddi solet: verum tamen de stricto jure videri sibi id non sufficere; quia cum beneficium jam constitutum sit in statu suo perpetuitatis, beneficiis secularibus connaturalis, ista immutatio sapere videatur speciem aliquam alienationis vel dismembrationis, quæ etiam in spiritualibus sine causa & solemnitate prohibita sit.

Quæres 64. Num hæc qualitas manualitatis insit beneficiis regularibus omnibus, & econtrâ absit à secularibus?

Respondeo negativè: etsi enim beneficia secularia præsumantur perpetua, quia ferè omnia secularia sunt perpetua. *c. 1. de Capell. Monach. & Gl. ibi. c. veniens. de filiis presbyt.* apud Castrop. *loc. cit. n. 16.* regularia econtrâ præsumantur manualia, quia ferè omnia sunt talia. Gonz. *ad reg. 8. gl. 5.* apud Castrop. interdum tamen regularia sunt perpetua, & secularia sunt manualia; quia sic constitutum ex fundatione, vel privilegio Apostolico, vel præscriptione. C. de Luca. *de benef. d. 97. num. 5.* Castrop. *loc. cit.* Gonz. n. 8. Garc. p. 1. c. 2. num. 72.

Quæres 65. Num ex eo, quòd quis ordinatur sacris ordinibus ad titulum beneficii, v. g. Capellanie ad nutum amovibilis, illud amittat hanc qualitatem manualitatis seu amovibilitatis?

Respondeo negativè: maximè si fiat absque consensu patroni: non enim potest Ordinarius, etiam cum consensu patroni tollere vel mutare qualitatem foundationis. Garc. *loc. cit. n. 91.*

Quæres 66. Num manualitas cadat in beneficia parochialia secularia?

Respondeo probabilius, quòd non: etsi enim Castrop. *loc. cit. num. 16.* dicat istiusmodi beneficia rarè vel nunquam esse manualia, & Corrad. *in pr. benef. l. 3. c. 9. n. 36. & seq.* in Ecclesiis parochialibus difficulter admitti manualitatem, quia parochorum remotio & variatio non leviter præjudicat Ecclesiæ; Rota tamen, ut testatur Gonz. *loc. cit. num. 6.* postquam eadem ex causâ dubitasset, an laicus fundans Ecclesiam parochialem possit parochum constituere ad nutum amovibilem, in partem negativam inclinavit, Corrad. l. 3. c. n. 2. & habetur decretum S. Congreg. *ad c. 18. sess. 24.* quo dicitur: *Rector semel deputatus non poterit ad nutum amoveri à patronis, etiam quòd allegarent esse in possessione sic faciendis; etiam si juspatronatus esset alicujus communitatis, sed perpetuò illius Ecclesiæ permanebit: Unde etiam, si Ecclesia parochialis unitur monasterio, ita tamen ut per sæcularem regatur, etiam si is à monasterio præsentetur, non poterit ullatenus ab ista Ecclesia, nisi per Episcopum ex rationabili causâ removeri, consuetudine etiam vel statuto quovis contrario non obstantibus; sic enim definit expressè Bonif. 8. *in c. unic. de Capell. Monach. in 6.* adeoque non erit beneficium manuale, sed erit Vicaria perpetua. Gonz. *gl. 5. cit. n. 52.* quia ista Vicaria non est regulare beneficium, sed sæculare: proinde secularis beneficii naturam tenere debet. Castrop. *loc. cit. n. 18.**

Quæres